

چیستی و اهمیت فرهنگ

کرده و بر اساس آن، ارزش‌های حاکم بر ارتباطات خود را پایه‌گذاری می‌کنند.

این اعتقادات و ارزش‌ها موجب می‌شود که در هر جامعه ای، سلسله‌ای از الگوهای رفتاری در همه روابط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شکل بگیرد.

در بستر تکرار این الگوهای رفتاری است که به تدریج آداب و رسوم و نمادهای وابسته به این اعتقادات و ارزش‌ها در شیوه شهرسازی، معماری، زبان، لباس، تغذیه و سبک زندگی یک جامعه نمود پیدا کند.

.III

.IV

طبق تعریف شورای عالی انقلاب فرهنگی، فرهنگ عبارت است از نظام واره ای از باورها و مفروضات اساسی، ارزش‌ها، آداب و الگوهای رفتاری ریشه دار و دیرپا و نیز نمادها و مصنوعات که ادراکات، رفتار و مناسبات جامعه را جهت و شکل می‌دهد و هویت آن را می‌سازد.

پیش فرض‌های اولیه در شکل‌گیری فرهنگ

1. انسان‌ها برای رفع نیازهای مختلف خود، مجبور به زندگی اجتماعی با هموعان خود هستند.
2. افراد با توجه به ویژگی‌های جغرافیایی، فطری و در صورت پذیرش ادیان الهی، متأثر از اعتقادات دینی خاص، به تدریج جهان بینی و باورهای مشخصی پیدا

ویژگی‌های فرهنگ

1	فرهنگ امری اکتسابی است که به هیچ عنوان از نظر بیولوژیکی به ارث برده نمی‌شود.
2	اجزای فرهنگ با یکدیگر ارتباط پویا و زنده دارند و مجموعه ای منسجم و پیوسته از عناصر است که انتظامی میان آن‌ها است.
3	هسته اولیه فرهنگ، نیازهای ابتدایی برای زندگی است و هرگاه گروهی به شکل همگن، در محیطی مشترک و با استفاده از امکانات محیط به این نیازها پاسخ گویند، جامعه فرهنگی خاص به خود می‌گیرد.
4	فرهنگی عینیتی مستقل از وجود انسان است و با او رابطه ای دوجانبه دارد. یعنی همان گونه که انسان فرهنگ‌ساز است، فرهنگ نیز انسان‌ساز است.

۵	فرهنگ و محصولات آن بر فرد نظارت دارد و نحوه زندگی او را تعیین می‌کند.
۶	فرهنگ متراکم شونده است
۷	فرهنگ هویت دهنده است و میراث تاریخی یک ملت، رکن اصلی شخصیت و هویت انسانی آن ملت است.
۸	فرهنگ ایجابی و اثباتی است و در ذات خود بیش از آنکه سلبی باشد، اثباتی است.
۹	فرهنگ فرامرزی و سیار است و به طور ذاتی، تبادل، انتقال، ترکیب و ارتباط را می‌طلبد و خواهان پیوند، رشد و تماس است.
۱۰	فرهنگ مراتب و وجوه مختلف دارد و موارد استعمال آن می‌تواند متعدد باشد.
۱۱	فرهنگ عام و خاص است. یعنی دستاوردهای فنی و معرفتی آدمی در همه جوامع بشری را دربرمی‌گیرد اما هر جامعه، فرهنگ خاص خود را دارد.
۱۲	فرهنگ با وجود متغیر بودن ثابت است. متغیر بودن فرهنگ از آن جهت است که با تحول افراد، خواه ناخواه متحول می‌شود. لیکن برخی از این تحولات به قدری آهسته و به هم پیوسته اند که با ثبات به نظر می‌رسد.
۱۳	فرهنگ با وجود اجباری که بر انسان تحمیل می‌کند و تمام حیات ما را دربرمی‌گیرد از خاصیت اختیاری بودن برخوردار است.
۱۴	فرهنگ در تعامل‌های سازش پذیر پدیدار شده و در طول دوره‌های زمانی به نسل‌های مختلف منتقل می‌شود.

کارکردهای عمومی فرهنگ

- انسجام بخشی
- قالب ریزی شخصیت
- سازگاری
- هویت بخشی

کارکردهای خاص فرهنگ در جمهوری اسلامی

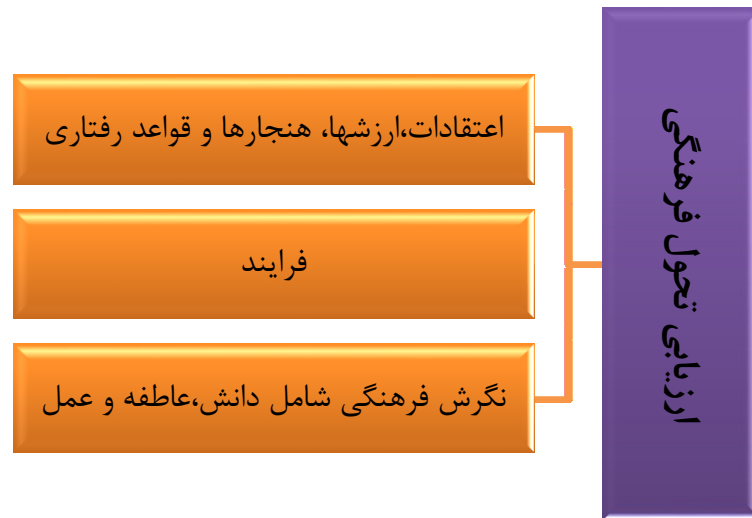
- فلسفه وجودی نظام جمهوری اسلامی
- ماندگاری و حفظ استقلال و اقتدار نظام جمهوری اسلامی
- افزایش سرعت و تعادل در پیشرفت همه جانبه کشور

جنگ نرم در تهاجم فرهنگی

این مفهوم به معنای اقدام آگاهانه دشمنان یا رقبای هر

جامعه برای تخریب بنیادهای فرهنگ و احیانا جایگزین کردن ارزشهای فرهنگ مهاجم است.

تحول فرهنگی

آگاهی‌های مورد پذیرش	آگاهی‌های شخصیت فرد	فرهنگ سازی آگاهانه و مستقیم برای ایجاد تغییر در فرهنگ
انطباق با شرایط محیط		
عکس العمل محیط	رفتار	
انعکاس به محیط	گرایش‌ها و تمایلات	
انعکاس به محیط		
عکس العمل محیط	درونی	
		الگوی جامعه پذیری یا فرهنگ سازی غیرمستقیم

اصول فرایند جامعه پذیری

- ✓ اجرای یک فعالیت سازمان یافته در سطح ملی در مسائل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، نظامی، انتظامی و ...
- ✓ اجرای یک پروژه بزرگ عمرانی مثل مسکن مهر ...
- ✓

راهبردهای کلیدی مقام معظم رهبری در حوزه

فرهنگ

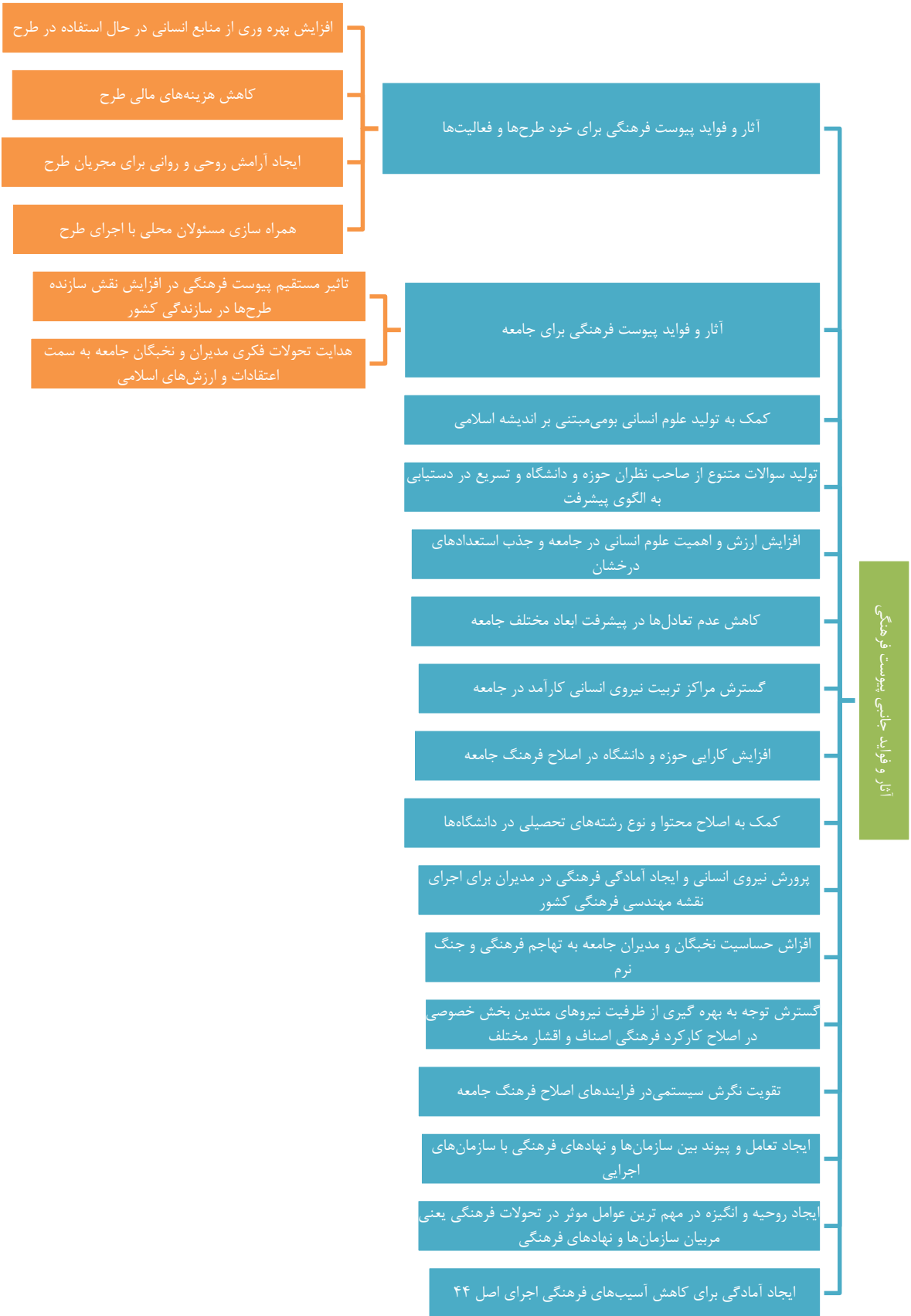
- ضرورت طراحی الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی
- ضرورت تهیه و اجرای طرح تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش
- لزوم بومی سازی علوم انسانی در حال تدریس در محیط دانشگاهی
- لزوم تدوین نقشه علمی کشور مبتنی بر نیازهای جامعه ایران
- الزام به اصلاح فرهنگ سازمانی همه سازمانها، مبتنی بر فرهنگ اسلامی و ایرانی
- لزوم تدوین پیوست فرهنگی برای طرحهای مهم

۱. جامعه پذیری اولیه مانند خانواده و مدرسه در قیاس با جامعه پذیری های بعدی مانند اعتقادات و ارزش های ذهنی تاثیر بیش تری به شکل گیری توانایی های انسانی دارد.
۲. واکنش افرادی مانند اعضای خانواده که به شخص نزدیک ترند نسبت به افراد دورتر، تاثیر گذارتر است.
۳. در شکل گیری شخصیت کنش متقابل بین گروه های اولیه از تماس با دیگران در گروه های ثانویه تعیین کننده تر است.
۴. کنش های بلند مدت با دیگران تاثیر بیش تری در قیاس با کنش های متقابل کوتاه مدت دارد.

فعالیت ها و طرح های مشمول پیوست فرهنگی

- ✓ تدوین لوایح جدید برای قانون شدن مانند اصل ۴۴ قانون اساسی
- ✓ تدوین طرح های جدید برای قانون شدن مانند اصل ۴۴ قانون اساسی
- ✓ اتخاذ سیاست های جدید در فعالیت های اجرایی در سطح وزارت خانه ها

علل و عوامل کم توجهی به فرهنگ و مدیریت فرهنگی جامعه

عوامل اصلی در بی توجهی به فرهنگ در میان مدیران و نخبگان جامعه

۱. تذکرات پی در پی و مکرر مقام معظم رهبری
    - اشاره به لزوم تولید علوم انسانی بومی
    - طرح مکرر اهمیت فرهنگ برای اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی
    - تذکرات فراوان معظم له در رابطه با لزوم مواجهه با تهاجم فرهنگی
  ۲. نمودهای اجتماعی کم توجهی به فرهنگ و مدیریت فرهنگی
  ۳. وجود عوامل فرهنگی در شکل گیری معضلات سیاسی و اقتصادی جامعه
  ۴. بررسی تطبیقی ساختارها، قوانین و نیروی انسانی فعال در حوزه فرهنگ با سایر بخش‌ها
  ۵. نبود داوطلب کافی در مجلس شورای اسلامی برای شکل گیری کمیسیون فرهنگی
- پیچیدگی ذاتی در ماهیت فرهنگ
- نیاز به همکاری جمعی برای اصلاح و تغییر در آن
- وجود ابزارهای جایگزین و امکان بهره‌گیری از آن
- وجود درآمدهای نفتی در تامین منابع مالی دولت‌ها
- تناسب نداشتن رشد ظرفیت‌های سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی جامعه با اهداف نظام جمهوری اسلامی
- نواقص ناشی از شیوه ساماندهی مسائل سیاسی جامعه برای تحقق مردم سالاری
- بازتاب ادامه حیات فرهنگ سازمانی قبل از انقلاب در سازمان‌های اجرایی
- اثرگذاری تهاجم فرهنگی و فرایندهای جهانی شدن
- کوچک سازی مفهوم فرهنگ و مفهوم مدیریت فرهنگی
- وجود الگوی گمراه کننده تمدن غرب

موانع فرهنگی در مسیر تدوین و اجرای طرح‌های پیوست فرهنگی

۱	نگرش محدود مدیران اجرایی به موضوع فرهنگ و پیش داوری قبلی درباره پیوست فرهنگی
۲	نرم افزاری بودن بخش اعظم آثار و نتایج طراحی و اجرای پیوست فرهنگی
۳	دامنه گسترده دیدگاه‌ها و آرا متفاوت کارشناسان
۴	پیامدهای ناشی از مردم سالاری و تقدم نیازهای مادی
۵	تخریب‌های حاصل از درآمدهای نفتی در نگاه مدیران در مرحله ارزیابی طرح‌های کشور
۶	یاس برخی از مدیران از امکان جلوگیری از فرایند جهانی شدن فرهنگ
۷	سیال بودن روند انتشار فرهنگ و تعامل مستمر کارکنان یک طرح با فرهنگ محیط
۸	تداوم فرهنگ تمرکزگرایی و استبداد رای در لایه‌های پنهان ذهن بسیاری از مدیران اجرایی
۹	تعمیم انتظار دستور از بالا در سلسله مراتب مدیران حوزه فرهنگ
۱۰	فشارهای ناشی از تبلیغات دشمنان انقلاب اسلامی

